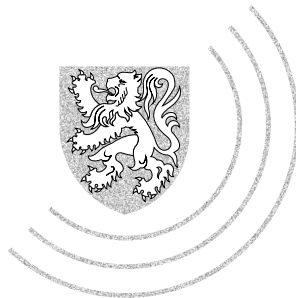

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **574** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 8 juni 2010 (2009-2010)

Gedachtewisseling

over de hervorming van
het Gemeenschappelijk Visserijbeleid

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heer Bart Caron

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jos De Meyer.

Vaste leden:

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
de heer Karlos Callens, mevrouw Lydia Peeters;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heer John Crombez, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Marc Vanden Bussche;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heer Bart Tommelein, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heren Matthias Diependaele, Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

INHOUD

I.	Uiteenzetting door de heer Joost Paardekooper	5
1.	Een korte geschiedenis.....	5
2.	Groenboek	5
3.	Vijf structurele tekortkomingen.....	6
3.1.	Overcapaciteit vloot.....	6
3.2.	Geen scherpe doelstellingen	6
3.3.	Besluitvormingskader op kerndoelen.....	6
3.4.	Verantwoordelijkheid industrie.....	6
3.5.	Cultuur van naleving	7
4.	Verdere verbetering van het beheer van de visserij	7
5.	Structuur van het groenboek	8
6.	GVB-hervormingsproces tot nu toe.....	8
7.	Samenvatting consultatie	8
7.1.	Doelstellingen	8
7.2.	Vlootovercapaciteit.....	8
7.3.	Governance.....	9
7.4.	Verantwoordelijkheid industrie.....	9
7.5.	Controle.....	10
8.	GVB-hervormingsproces vanaf nu	10
II.	Uiteenzetting door de heer Marc Welvaert	10
1.	Structurele tekortkomingen GVB	10
1.1.	Overcapaciteit.....	10
1.2.	Onduidelijke beleidsdoelstellingen	11
1.3.	Kortetermijndenken bij het besluitvormingsproces	11
1.4.	Onvoldoende verantwoordelijkheid van de sector	12
1.5.	Gebrek aan naleving	12
2.	Verbeteringen van het EU-visserijbeheer	12
III.	Uiteenzetting door de heer Emiel Brouckaert.....	14
1.	Advies SALV	14
2.	Structurele tekortkomingen	14
3.	Mogelijke toekomstige verbeteringen	14

IV. Bespreking	15
1. Regionalisering.....	15
2. Visserijonderwijs	16
3. Aquacultuur	17
4. Subsidies.....	17
5. Prijzen	18
6. Overcapaciteit.....	18
7. Specificiteit Vlaamse vloot	19
8. Relatie buurlanden	19
Gebruikte afkortingen	20

Op 19 mei 2010 organiseerde de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid een gedachtewisseling over de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

De heer Joost Paardekooper, beleidsmedewerker Gemeenschappelijk Visserijbeleid en Aquacultuur bij het Directoraat-Generaal Maritieme Zaken en Visserij van de Europese Commissie, gaf toelichting bij de stand van zaken en de verdere stappen tot 2012 inzake de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

De heer Marc Welvaert, diensthoofd van de dienst Zeevisserij van de afdeling Landbouw- en Visserijbeleid van het Departement Landbouw en Visserij, en de heer Emiel Brouckaert, voorzitter van de Technische Werkcommissie Visserij van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij, gaven toelichting bij de reacties van het departement en de strategische adviesraad op het Europees groenboek over de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

Na de toelichtingen werd met de minister-president en de sprekers een gedachtewisseling gehouden.

I. UITEENZETTING DOOR DE HEER JOOST PAARDEKOOPER

1. Een korte geschiedenis

In september 2008 heeft de toenmalige Commissaris voor Visserijzaken, de heer Borg, een debat in het College van Commissarissen geëntameerd. Door het college werd geconstateerd dat het niet goed gaat met het visserijbeleid. De oliecrisis had grote impact op de visserijvloot en er werden noodmaatregelen ontwikkeld, aangezien een groot deel van de vloot in ernstige problemen kwam. Het ging dus economisch niet goed, maar tegelijkertijd zijn we nog ver weg van de ambities wat betreft de staat van de visbestanden.

Die twee elementen zorgden ervoor dat het college in september en november 2008 besloot dat Commissaris Borg werk moest maken van een analyse van de situatie en vervolgens een debat moest openen over een hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

De analyse mondde uit in een groenboek over de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, dat in april 2009 door de Commissie werd geadopteerd en gepubliceerd. Het groenboek diende vooral om de discussie met de stakeholders, de maatschappij en de administratie te openen.

2. Groenboek

In het groenboek werd een reeks elementen naar voren gebracht. De visbestanden worden overgeëxploiteerd: 86 percent van de bestanden wordt geëxploiteerd boven de 'maximum sustainable yield', de maximale duurzame vangst, wat de norm is die Europa heeft vastgelegd in het kader van de VN. 30 percent van de bestanden is er redelijk slecht aan toe. Daarvoor zijn een herstel of strikte managementmaatregelen nodig.

Er is onvoldoende aanbod voor de Europese markt. De vis gevangen in Europa staat in voor minder dan een derde van de consumptie. Aan deze situatie kan slechts beperkt iets gedaan worden, door eigen vangsten te verbeteren en visbestanden te verbeteren, maar het is wel belangrijk voor het beleid.

De vloot heeft een structurele overcapaciteit. Zowel economisch als ecologisch gaat het niet goed. In sommige gevallen kan de vloot twee tot drie keer meer vangen dan de bestanden toestaan. Daarom wordt gewerkt met beperkte aantallen vaartuigen die op bestanden mogen vissen en de beperking van de tijd dat vloten mogen uitvaren. Vanuit economisch perspectief is dat niet logisch, maar het is nodig voor de bestanden. Het duidt er in ieder geval op dat er te veel vaartuigen zijn voor te weinig vis.

De vloten hebben een wisselende rentabiliteit, maar gemiddeld is die laag, in sommige gevallen zelfs negatief. Er is ook een lage weerstand tegen externe druk. Vloten die heel energie-intensief zijn, zoals de Belgische en Nederlandse, hebben in 2008 heel zwaar geleden onder de oliecrisis. Die factoren, waar we weinig grip op hebben, kunnen dus grote invloed uitoefenen op de staat van de vloten.

De sector wordt sterk gesubsidieerd. Er gaat redelijk veel publiek geld naar de visserij: er is vrijstelling van de accijnzen op olie, er zijn sociale regimes van toepassing en er is directe staatssteun en een Europees Visserijfonds. In sommige situaties lijkt er een soort structurele afhankelijkheid te zijn van die publieke middelen.

De beheerskosten voor visserij zijn relatief groot, als die vergeleken worden met de omzet, de aanlandingswaarde. In Finland bijvoorbeeld zijn de beheerskosten voor de overheid groter dan de aanlandingswaarde.

We hebben te maken met een complex, zeer gedetailleerd en duur beleid. Voor de autoriteiten, maar ook voor de sector. Door de structuur heeft de industrie extra kosten in vergelijking met sectoren waar het beleid eenvoudiger is.

Deze elementen uit de analyse leidden tot de conclusie dat het noodzakelijk is om tot een hervorming over te gaan.

3. Vijf structurele tekortkomingen

3.1. *Overcapaciteit vloot*

Er is te veel visserijcapaciteit voor te weinig vis. Dat leidt tot zowel economische als biologische problemen: druk om over te bevissen en illegaal te vissen.

3.2. *Geen scherpe doelstellingen*

Het Gemeenschappelijk Visserijbeleid, zoals beschreven in de basisverordening, heeft drie doelstellingen: economische, ecologische en sociale duurzaamheid. In de onderhandelingen over specifieke punten maakt de politiek vaak de keuze om de ecologische noodzaak in ieder geval gedeeltelijk opzij te schuiven om de economische en sociale belangen op korte termijn sterker tot uitdrukking te laten komen. Uiteindelijk leidt dat er altijd toe dat de ecologische duurzaamheid onder druk blijft.

3.3. *Besluitvormingskader op kerndoelen*

Het visserijbeleid wordt virtueel op alle onderdelen door politici bepaald. Er is geen andere sector waar zo veel van het beleid door politici wordt besloten. Bijvoorbeeld in de Oostzee wordt het vistuig van het type 'Bacoma' gebruikt. In een annex bij een verordening is het stappenplan voor de reparatie van het vistuig opgenomen. Dus politici, de toenmalige vijftien ministers, hebben besloten hoe een bepaald vistuig gerepareerd moet worden. Dat betekent dat er vaak een mix is van details en hoofddoelstellingen. Kerndoelen worden uit het oog verloren om de details goed te regelen.

3.4. *Verantwoordelijkheid industrie*

Er is een gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel bij de industrie. In het groenboek wordt gesteld dat alle andere elementen hieraan bijdragen. Het is niet zo dat de industrie per definitie geen verantwoordelijkheidsgevoel heeft, maar de top-downbenadering en de zeer gedetailleerde regelgeving dragen ertoe bij dat vissers moeite hebben om zich te identificeren met de doelen en maatregelen van het beleid.

3.5. *Cultuur van naleving*

Begin 2007 heeft de ‘Court of Auditors’ van de EU, de Europese Rekenkamer, een zeer negatief rapport uitgebracht over de naleving en de controle. Daaruit bleek dat er van de zes casestudies, waar België niet onder viel, vier lidstaten duidelijk de regels niet voldoende controleerden en dus geen naleving door de vissers verzekerden.

De urgentie werd onmiddellijk onderkend en de Commissie ondernam actie om het controleregime te verbeteren. Dat proces werd in oktober 2009 afgerond door de aanname door de Raad van een nieuw controleregime dat volgend jaar wordt geïmplementeerd.

4. Verdere verbetering van het beheer van de visserij

In het groenboek werden nog andere elementen aangehaald die voor verbetering vatbaar zijn.

De kleinschalige kustvisserij heeft een specifieke rol in Europa. In het groenboek werd de vraag opgeworpen of het niet nuttig is te denken over een differentiatie van het beleid voor de kleine kustvisserij, waar veel meer een sociale en regionale dimensie aan verbonden is.

De vraag rees ook welke verbeteringen mogelijk zijn in de EU-visserij voor de conservering van de bestanden en of MSY mogelijk is voor alle bestanden. Volgens de VN moet tegen 2015 MSY voor alle bestanden bereikt zijn, maar we zijn daar nog ver vanaf. Hoe kunnen we het langetermijnbeheer verder vormgeven? Hoe kunnen we de problemen met TAC's en quota beter regelen en de technische maatregelen organiseren?

Relatieve stabiliteit is een technische term, maar voor elk visbestand is er een vaststaande verdeelsleutel. Zo mag België bijna 10 percent van de tong in de Noordzee vissen. Wat ook de TAC is, België krijgt daar 10 percent van toegewezen. De vraag wordt opgeworpen of die vaste verdeelsleutel niet een aantal negatieve elementen heeft, zoals ‘discards’ – teruggooi – en verhoogde druk om TAC's hoger te krijgen dan gewenst. Moet de relatieve stabiliteit ter discussie gesteld worden?

De laatste marktordening voor het visserijbeleid werd vastgesteld in 2000. Er staat dus ook een herziening van de marktordening op de rol. Er is nog een interventieregime van 15 miljoen euro, maar nog steeds is er ‘doordraai’ – te grote aanvoer – van vis. De vraag rijst of dit een adequaat instrument is in tijden waarin vis schaars is. Bovendien wordt in het groenboek de vraag geopperd of in het kader van handel en markten de rol van de producentenorganisaties niet versterkt kan worden, zodat beter het aanbod op de vraag kan worden afgestemd.

Voor aquacultuur is de vraag of het een onderdeel moet zijn van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid of toch veeleer, ook omdat het geen exclusieve competentie van Europa is, een nationaal punt.

In verband met wetenschappelijk advies rijst de vraag wat de zwaktes zijn en waar verbetering mogelijk is. Hoe kan de relatie tussen vissers en biologen, tussen wetenschap en praktijk, beter vormgegeven worden, zodat de gegevens uit de praktijk beter worden vertaald in de adviezen, maar de adviezen ook beter geaccepteerd worden door de vissers?

Hoe moet het in de toekomst met publieke financiële steun, zowel inzake het Europees Visserijfonds als andere financiële ondersteuning?

Het extern beleid is voor België minder relevant, maar buiten de Europese wateren opereert wel een grote Europese vloot, hetzij onder regionale visserijorganisaties, hetzij in wateren van derde landen. Er wordt gekeken hoe de Europese verantwoordelijkheid in

internationale wateren verder vorm kan krijgen en hoe de duurzaamheidscriteria ook op die vloot toegepast kunnen worden.

Een ingewikkeld element is de integratie met andere beleidssectoren. Binnen DG-MARE wordt ook het Integraal Maritiem Beleid gecoördineerd. De vraag rijst hoe dit wordt gekoppeld aan het visserijbeleid en omgekeerd. Een ander element is de Marine Strategy Framework-richtlijn uit 2006, waarin lidstaten wordt opgedragen om een goede milieustaat te definiëren en een aantal doelstellingen en instrumenten te ontwikkelen om die goede milieustaat in 2020 te bereiken. Visserij heeft een impact en een rol in dat kader, dus moet het visserijbeleid afgestemd worden op die andere beleidssegmenten.

5. Structuur van het groenboek

Vooreerst geeft het groenboek een visie hoe het visserijbeleid er in 2020 zou moeten uitzien. De elementen van de visie: gezonde mariene ecosystemen, rentabiliteit en meer economische onafhankelijkheid van de sector, groter aanbod op de Europese markt door duurzame visserij en aquacultuur, een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van kustzones, een extern beleid voeren en een simpeler en goedkoper beleid met implementatie dichterbij de betrokkenen.

Daarna worden de structurele tekortkomingen en de negen elementen voor verdere verbetering overlopen. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een aantal vragen, die onderwerp waren van de consultatie. Het groenboek eindigt met de volgende stappen in het proces.

6. GVB-hervormingsproces tot nu toe

Het groenboek werd goedgekeurd en gepresenteerd in april 2009. In de Raad van mei 2009 hebben de ministers er een eerste debat over gehouden. Vervolgens werd een heel brede publieke consultatie georganiseerd, die eindigde in december 2009. In april 2010 werd een samenvatting van de consultatie gepubliceerd. Het syntheserapport is gebaseerd op bijna 400 bijdragen van instanties en meer dan 1000 bijdragen van Europese burgers. De Commissie nam ook zeer actief deel aan meer dan 150 vergaderingen met stakeholders. De ideeën die daar opdoken, werden niet opgenomen in de synthese, tenzij ze ook in een schriftelijke bijdrage aan bod kwamen, maar zorgden wel voor inzicht in de manier waarop het groenboek werd ontvangen en wat de speerpunten zullen zijn in de verdere discussie.

7. Samenvatting consultatie

7.1. Doelstellingen

De meeste lidstaten zijn akkoord met de premisse van ecologische duurzaamheid op basis van MSY. De heer *Joost Paardekooper* gebruikt bewust het woord premisse, want er zijn weinig lidstaten die stellen dat de ecologische doelstelling prioriteit moet hebben boven de andere doelstellingen. Men is er zich wel van bewust dat er zonder vis geen visserij is.

De sector en de vakbonden zijn veelal van mening dat de sociale dimensie te weinig aandacht krijgt in het visserijbeleid. Het behoud van werkgelegenheid moet onderdeel zijn van de doelen van het beleid. Ngo's, verwerkers, handel en retailers kiezen voor ecologie als primaire doelstelling.

7.2. Vlootovercapaciteit

De Commissie heeft veel kritiek gekregen op de assumptie dat er overcapaciteit is. Er is de erkenning van het probleem, maar heel vaak wordt eraan toegevoegd dat het probleem zich elders situeert, aangezien de eigen vloot na aanpassingen redelijk in balans is met de bestanden.

De Commissie stelde niet dat er in alle vlootsegmenten een overcapaciteit is. Er is een studie besteld die meer inzicht moet verschaffen in de segmenten waar de overcapaciteit zich situeert. Maar er is wel degelijk een overcapaciteit, wat vooral blijkt in tijden van crisis, met een brandstofcrisis of als een bestand er slecht aan toe is. Het probleem wordt onderkend, maar mag niet veralgemeend worden.

Het huidige systeem, met een plafond voor de vloot en waarbij elke afslanking die plaatsvindt met subsidies vertaald moet worden in een verlaging van het plafond, zou behouden moeten worden. Ngo's stellen dat een verplichte reductie van de vloot toegepast moet worden.

In het groenboek werd het idee geopperd om nog eenmaal een grote sanering door te voeren en daarna te stoppen. Uit veel reacties blijkt dat een eenmalige sanering misschien riskant is, want men weet nooit wat de toekomst brengt. Dus misschien moet as 1, de vlootherstructurering, worden voortgezet.

In het groenboek werd ook geopperd om meer marktwerking te introduceren via individueel verhandelbare quota, ITQ's. In het algemeen wordt in de reacties gesteld dat het een positief element kan zijn om de sector economisch beter te laten opereren, maar het is aan de lidstaten om die keuze te maken. Als het systeem wordt geïntroduceerd, moeten er maatregelen zijn om overmatige concentratie te voorkomen en de kleinschalige visserij te beschermen.

7.3. Governance

Er is heel veel steun voor de stelling in het groenboek dat er meer helderheid moet zijn over de zaken waar de politici, de Commissie, de lidstaten en zelfs de industrie zich mee bezig moeten houden. De taken van de ministers moeten gesaneerd worden. Zij moeten zich niet met details bezighouden, maar met de hoofdlijnen. De Commissie of de lidstaten moeten zich meer met de dagelijkse details van het management bezighouden.

In het groenboek werd een regionalisering voorgesteld. Als een aantal zaken bij de Raad worden weggehaald, is het dan niet mogelijk om meer regionaal een antwoord te vinden op regionale problemen? De problemen in de Noordzee bijvoorbeeld, zijn niet altijd vergelijkbaar met problemen in de Middellandse Zee. Er is heel veel steun voor regionalisering, die vooral wordt beschouwd als een samenkomst van lidstaten, die vervolgens de stakeholders betrekken. De lidstaten spelen de hoofdrol en de taak wordt beperkt tot een adviesrol.

Ook over de regionale adviesraden – RAC's – die zijn ingesteld sinds de hervorming van 2002, werd de mening gevraagd. De reacties zijn positief, maar er worden wel vragen gesteld. Wat is hun rol? Want soms ontstaat het gevoel dat de Commissie en de Raad het advies in de wind slaan. Er worden ook kanttekeningen geplaatst bij de samenstelling, die vrij precies gedefinieerd is. Volgens een aantal reacties kunnen de RAC's omgevormd worden tot een regionale instantie, zodat de regionalisering op deze manier vorm kan krijgen.

7.4. Verantwoordelijkheid industrie

De industrie zelf, maar ook lidstaten en ngo's, zeggen dat de industrie meer verantwoordelijkheid moet nemen. Als het beleid een betere samenwerking tussen wetenschappers en visserij bevordert, zullen vissers zich automatisch meer verantwoordelijk voelen. Maar misschien moet ook meer resultaatgericht beheer worden ingevoerd, zodat zaken worden opgelegd aan vissers. Als bijvoorbeeld tegen 2012 de 'discards' – het overschot aan vis dat overboord wordt gegooid – beperkt moeten worden met 40 percent, bepaalt de visser zelf hoe hij het doel bereikt: door minder te vissen of ander vistuig te gebruiken. De bewijslast wordt dan omgedraaid, zodat de visser moet aantonen dat hij de resultaten bereikt.

In de bijdragen wordt ook de aandacht gericht op meer comanagement. Laat producentenorganisaties maar meer het quotumbeheer doen en ook zelfbeheer wordt genoemd.

Het versterken van de producentenorganisaties wordt ook aangehaald. De producenten nemen dan meer verantwoordelijkheid inzake vermarkting, aanpassing van het aanbod aan de vraag en certificering. De producentenorganisaties moeten ook meer betrokken worden in het adviesproces.

7.5. *Controle*

Er is een nieuw controleregime, dat een belangrijke verbetering betekent voor inspectie en naleving.

8. GVB-hervormingsproces vanaf nu

Sinds februari is er een nieuwe Commissaris, die de tijd heeft genomen om ideeën te formuleren. Begin mei vond een informele Raad plaats, waar de Commissaris heeft aangegeven waar haar aandachtsgebieden liggen.

Er zal een ‘impact assessment’ uitgevoerd worden. Daarbij worden de gevolgen van de verschillende opties op economisch, sociaal en ecologisch vlak bekeken. Er worden nu voor de Commissaris een aantal opties geformuleerd. De Commissaris heeft toegezegd dat er tegen de Raad van juni een non-paper zal komen met de opties, zodat ook de ministers betrokken worden. Dan gebeurt het ‘impact assessment’, dat zal worden afgerond in het najaar. Mede op basis hiervan worden dan voorstellen geformuleerd. Het gaat om voorstellen voor een nieuwe basisverordening, waarin de algemene beleidslijnen inzake conserverings-, vlootstructuur- en controlebeleid worden samengevat. Maar er komen ook voorstellen aan bod inzake marktordening, technische maatregelen en een nieuw visserijfonds.

De voorstellen worden afgerond begin 2011. Het is de verwachting dat het college akkoord gaat met adoptie van de voorstellen in de eerste helft van 2011. Het college biedt dan de voorstellen aan aan de Raad en het parlement, want aangezien visserij sinds het Verdrag van Lissabon onder de codecisie valt, zal onderhandeld moeten worden met zowel de Raad als het parlement. Een gemiddeld codecisieproces duurt elf maanden. Aangezien dit een ingewikkeld dossier is, zal elf maanden wel het minimum zijn.

Het streven is om het onderhandelingsproces af te ronden eind 2012, zodat het nieuwe GVB in werking kan treden begin 2013.

II. UITEENZETTING DOOR DE HEER MARC WELVAERT

1. Structurele tekortkomingen GVB

De heer *Marc Welvaert* is tevreden dat de heer Paardekooper het niet had over het falen van het GVB, maar dat hij sprak over structurele tekortkomingen. Het departement heeft het over punten waar verbetering mogelijk is.

1.1. *Overcapaciteit*

De lidstaten nemen de stelling van de Commissie dat er een overcapaciteit is aan, maar wijzen altijd naar anderen. In België is dat niet anders, maar we zitten wel in een heel speciale situatie. Sinds 2000 is de vloot tot bijna 40 percent afgebouwd. Er zijn nu nog 89 vaartuigen. In 2009 heeft de Vlaamse Regering beslist om mee te stappen in een vlootaanpassingsregeling, waardoor er nog negen grote boomkorvaartuigen aan de vloot werden onttrokken. Twee ervan zijn gedeeltelijk buiten de vaart gesteld en vervangen door twee kleine nieuwe vaartuigen.

België heeft al in ruime mate bijgedragen tot de afbouw van de overcapaciteit. Het is duidelijk dat we niet veel verder kunnen gaan, willen we de leefbaarheid van de vloot in stand houden.

In de jaren negentig waren er nog 200 vaartuigen, nu nog 89. De werven die vaartuigen bouwen, zijn ondertussen verdwenen. Het vaartuig dat deze week in de vaart komt, is gebouwd in het Verenigd Koninkrijk en een ander komt uit IJsland. We moeten erover waken dat herstellingen en moderniseringsaanpassingen nog ter plaatse kunnen gebeuren. Het is ook van belang dat er een instroom van nieuwe bemanning komt en de scholen leefbaar blijven.

1.2. Onduidelijke beleidsdoelstellingen

Vlaanderen opteert ervoor om duurzaamheid evenwichtig te baseren op de drie peilers. De economische, de sociale en de ecologische pijler zijn daarbij even belangrijk. Er is geen visserij mogelijk zonder vis, maar er is ook geen visserij mogelijk zonder vaartuigen of bemanning. De bemanning en de reders vergrijzen. Dat houdt het risico in om gespecialiseerde knowhow te verliezen.

Het groenboek begint met een optimistische noot, met gunstige toekomstperspectieven voor 2020. Maar toenmalig Commissaris Borg stelde vorig jaar dat er een overcapaciteit is van 30 tot 40 percent. Dat zijn weinig bemoedigende toekomstperspectieven op korte termijn, wat ervoor zorgt dat jongeren niet geneigd zijn om in de visserijsector te stappen.

De aanvoerwaarde in Vlaanderen is sinds 2000 gedaald met een derde, van 96 naar 68 miljoen euro. Maar 2009 was wel een jaar met een slechte prijsvorming voor de primaire producten in de visserijsector. Er moet gewaakt worden over het inkomen, maar het is ook van groot belang dat de kosten in het oog worden gehouden, want het gaat om de rendabiliteit. Energiekosten moeten dus zo veel mogelijk beperkt worden. De primaire productiewaarde werd aangehaald, maar de waarde van de producten op het niveau van de consument mag met een factor drie of vier verhoogd worden. Dus al die tussenliggende fases realiseren ook een toegevoegde waarde.

De Vlaamse vloot zorgt vandaag voor 460 voltijdse jobs. Daaraan gekoppeld zijn er 5000 visserijgerelateerde jobs aan wal.

1.3. Kortetermijndenken bij het besluitvormingsproces

Vlaanderen is voorstander van het subsidiariteitsprincipe. De vaststelling van TAC's en quota moet zeker op het niveau van de Raad gebeuren. Maar hoe die hoeveelheden intern verdeeld worden over de vaartuigen is een aangelegenheid voor de lidstaten. Daar hoeft de Commissie zich geen zorgen over te maken, zolang de quota maar gerespecteerd worden.

De Raad is een traag draaiende molen, en dat zal nog moeilijker worden met de codecisie-procedure, maar ook beslissingen op het niveau van de Commissie nemen tijd in beslag. Vlaanderen is geen voorstander om bevoegdheden van de Raad over te hevelen naar de Commissie.

Decentralisatie zorgt voor een hogere complexiteit. Vlaanderen is geen voorstander van de creatie van een bijkomend niveau. De bestaande structuren kunnen wel beter uitgebouwd worden. De RAC's zijn nog zeer jong. Ze zijn tot stand gekomen na de vorige herziening van het GVB in 2002. Er zijn verbeteringen mogelijk om de samenwerking met de belanghebbenden uit de breiden binnen de RAC's. Meer wetenschappelijke input is noodzakelijk, maar Vlaanderen is er geen voorstander van dat de rol van de RAC's zou uitbreiden en dat ze beslissingen kunnen nemen.

1.4. *Onvoldoende verantwoordelijkheid van de sector*

Het departement is van mening dat de sector al veel verantwoordelijkheden op zich neemt. Comanagement kan zeker bijdragen tot een betere naleving van de reglementering. Ook resultaatgebonden beheer is positief. De manier waarop het gebeurt, is van ondergeschikt belang, als de resultaten maar gehaald worden.

In België functioneert de quotacommissie, in de schoot van de Rederscentrale, zeer goed. De commissie formuleert adviezen, die door de minister overgenomen kunnen worden in de Vlaamse decreetgeving.

Vlaanderen is tegen de introductie van individueel overdraagbare quota. Dat betekent niet dat Vlaanderen tegenstander is van ITQ's in andere lidstaten, maar de Raad mag ITQ's niet verplicht opleggen aan de lidstaten. ITQ's hebben een kostenverhogend effect voor de primaire sector, wat in crisistijden absoluut vermeden moet worden. Voor instappende, jonge reders werken ITQ's sterk drempelverhogend. Dat impliceert een groter risico op concentratie van de quota bij grote firma's. Het beheer van de quota zal zeker niet eenvoudiger worden door de introductie van ITQ's. In geen geval mogen grensoverschrijdende ITQ's ingesteld worden, want dan is het zo goed als zeker dat de Vlaamse visserij op korte termijn zal doodbloeden door de concentratie van de quota in andere lidstaten.

1.5. *Gebrek aan naleving*

De Raad van oktober 2009 heeft de controleverordening heel ingrijpend herzien. Er is nog veel werk om de uitvoeringsverordeningen uit te vaardigen en alles in de praktijk om te zetten. Bepaalde artikelen zijn al van kracht vanaf 1 januari 2010, andere volgen op 1 januari 2011.

2. *Verbeteringen van het EU-visserijbeheer*

Inzake de gedifferentieerde visserijregeling ter bescherming van de kleinschalige kustvlo-ten is Vlaanderen geen voorstander van een tweesporenbeleid. Laten we de kleine vaar-tuigen op dezelfde manier behandelen als de grote. Bovendien is de definitie van een klein vaartuig niet duidelijk. Er is een definitie in het kader van het Europees Visserijfonds, waarbij gesteld wordt dat het gaat om vaartuigen van minder dan twaalf meter, maar er zijn lidstaten die stellen dat het gaat om vaartuigen tot 24 meter. Maar veel kleine vaartui-gen maken een grote vloot, met een wezenlijke impact op de visbestanden. De impact van kleine vloten op de visbestanden echter, is heel wat beperkter. Dat is de Belgische situatie. We hebben middelgrote vaartuigen, maar niet zo veel. De impact van onze vloot op de visbestanden is beperkt. Als er een differentiatie moet komen, dan dient een onderscheid gemaakt te worden tussen grote en kleine vloten.

Grootschalige vloten zouden volgens de visie van de Commissie op eigen benen moeten kunnen staan, zonder subsidies. De Commissie stelt ook vast dat de omzet bij eerste ver-koop van visserijproducten zelfs het niveau van de subsidies niet haalt. Hoe is het dan mogelijk om zelfbedruipend te werken? Subsidies worden heel ruim geïnterpreteerd, want ook controle en wetenschappelijk onderzoek kunnen als subsidie beschouwd worden. Alles is subsidie, als maar diensten worden aangeboden.

Vlaanderen is voorstander van het behoud van een TAC-systeem, met behoud van quo-tabeheer op het niveau van de lidstaten. Er dient een eenvoudig ondersteunend systeem behouden te worden qua visserijinspanningen. In een gemengde visserij moet de visse-rijinspanning voldoende groot zijn om de quota te kunnen opvissen. Vlaanderen wil de visserijinspanning flexibeler maken, met de mogelijkheid om 10 percent over te dragen naar het volgende jaar of een voorafname te nemen op volgend jaar.

Men heeft de mond vol over een teruggooiverbod. Dat komt goed over bij het brede publiek, maar het is moeilijk om dat te realiseren in de praktijk. Een volledig verbod is gewoonweg niet haalbaar, hoewel de teruggooi zo veel mogelijk gereduceerd moet worden met de beschikbare middelen, zoals hogere selectiviteit van de netten.

België is voorstander van het behoud van de relatieve stabiliteit. Eventueel kan de historische basis voor de bepaling van de verdeelsleutels worden geactualiseerd. Maar dat moet dan gebaseerd worden op de initiële quota die vastgesteld zijn door de Raad, met inbegrip van de quotaruilen tussen lidstaten. De jaarlijks terugkerende quotaruilen tussen lidstaten kunnen via een herziening van de relatieve stabiliteit opgenomen worden in het nieuwe GVB.

Inzake de toegang tot de twaalfmijlzone wil Vlaanderen niets veranderen.

De zelfvoorzieningsgraad is niet goed, zowel in België als op EU-niveau. Het departement is voorstander om de concurrentiepositie van de Europese vloot te versterken. Er worden wel serieuze vragen gesteld bij de meerwaarde van labels op lidstaatniveau. Eventueel kan er één Europees label komen, maar dan voor alle producten van het GVB en zonder extra lastenboeken in het leven te roepen.

Een verplicht op communautair niveau zou kunnen bijdragen tot een grotere transparantie, zowel qua prijsopvolging als opvolging van de quota.

Het uit de handel nemen van visserijproducten voor menselijke consumptie ingevolge het niet halen van een minimumprijs ligt moeilijk. Waardevolle dierlijke proteïnen worden zo vernietigd, wat niet kan. Het is ook van belang om de verantwoordelijkheid en ondersteuning van de producentenorganisaties te versterken.

Voor de integratie van het GVB in het bredere maritieme beleid is er meer noodzaak om samen te werken met de RAC's. De toekomstmogelijkheden van de visserij moeten gegarandeerd worden en een multifunctionele inzet van vissersvaartuigen, zowel voor toeristische als educatieve doeleinden, moet bekeken worden.

Voor de versterking van de kennisbasis voor het beleid wordt de samenwerking tussen wetenschappers en sector gesteund. In het kader van het Belgische voorzitterschap van de EU wordt trouwens een tweedaags symposium georganiseerd om daar een nieuwe input aan te geven.

De vloot veroudert, dus het is wenselijk dat in de toekomst steun mogelijk is voor vervangingsnieuwbouw. Jonge reders hebben het moeilijk om te starten, dus ook hier is steun nodig, evenals voor startende aquacultuurproducenten. Het departement is dus voorstander van het behoud van de subsidies voor de vloot en voelt de nood voor meer aandacht voor een positief imago van de visserijsector.

De externe dimensie is minder belangrijk voor de Belgische visserij, maar Vlaanderen hecht wel belang aan het respecteren van mensenrechten en aan ontwikkelingssamenwerking in externe akkoorden.

In Europa zijn er heel wat mogelijkheden voor aquacultuur bij de bevoorrading van visproducten. Het is van belang dat deze producten gelabeld worden en dat voor de ingevoerde producten dezelfde eisen gelden.

Vlaanderen blijft in elke fase constructief meewerken aan de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

III. UITEENZETTING DOOR DE HEER EMIEL BROUCKAERT

De heer *Emiel Brouckaert* geeft duiding bij de adviezen van de SALV over het groenboek over de hervorming van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid. Veel elementen kwamen evenwel al aan bod tijdens de uiteenzettingen van de heren Paardekooper en Welvaert.

1. Advies SALV

Op 13 oktober 2009 kwam de Technische Werkcommissie Visserij van de SALV samen, met onder meer een toelichting door de heer Welvaert van de dienst Zeevisserij, over het ontwerp van overheidsantwoord.

Op 19 november bereikte de TWV van de SALV een consensus over het ontwerp van advies aan de Vlaamse overheid. Op 23 november bleken de leefmilieuorganisaties alsnog bijkomende opmerkingen te hebben. Deze konden niet meer in de consensus worden geïntegreerd, waardoor het advies op 27 november, met onthouding van de leefmilieuorganisaties, door de SALV bekrachtigd werd.

2. Structurele tekortkomingen

Inzake overcapaciteit is volgens de SALV de minimumdrempel voor de leefbaarheid van de Vlaamse vloot bereikt. Als overcapaciteit omschreven wordt, dient er ook een definitie te bestaan voor capaciteit. De SALV wil dat voor de definitie rekening wordt gehouden met de drie pijlers van duurzaamheid en met de regionale factoren die daar een impact op kunnen hebben, meer in het bijzonder het type visserij en de doelsoorten.

De visie van de SALV over de beleidsmatige problemen houdt in dat de doelstellingen van het beleid een evenwicht dienen te vormen tussen ecologische en socio-economische factoren. De SALV staat achter een vorm van decentralisatie van het beleid, dus een regionalisering. Binnen de lidstaten wordt een lokaal, geregionaliseerd beleid nagestreefd, met inbreng van alle betrokkenen.

Wat betreft handhaving en controle dienen duurzame doelstellingen van de overheid opgelegd te worden aan de vissers, maar die kunnen wel eigen maatregelen voorstellen om de doelstellingen te bereiken. Die maatregelen moeten uiteraard door de overheid worden goedgekeurd.

3. Mogelijke toekomstige verbeteringen

Er dient een betere definiëring van kleinschalige kustvloten te komen vooraleer besluiten kunnen worden genomen. Dat gebeurt best op regionale basis, waarbij wordt gekeken naar de verschillende Europese kustgebieden om een treffende definitie te maken.

Voor de SALV dient de kleinschaligheid niet enkel op de afmetingen van vaartuigen gebaseerd te worden, maar ook het socio-economische belang van een vloot kan impact hebben op de definitie van kleinschaligheid.

Voor het optimaliseren van de EU-visserij worden de TAC's, quota en visserijinspanning best verder beheerd door de lidstaten. Wel is de SALV voorstander van flexibiliteit inzake overdrachten tussen vaartuigen en regio's. Het gaat niet om de ITQ's, maar om middelen om een optimalisering te bereiken en duurzaamheid na te streven.

Inzake de relatieve stabiliteit en de toegang tot de kustvisserij, dus de twaalfmijlzone, is de SALV voorstander van het behoud van het huidige principe. Maar er is geen bezwaar dat de verdeelsleutels herzien worden.

Als het gaat over handel en markten is import een belangrijke term. Voor de SALV moet in het GVB voor de import rekening worden gehouden met de duurzaamheidsstandaarden die nagestreefd worden voor de Europese producten. Steun gaat best naar promotie, certificering en etikettering om de herkomst van de producten aan te tonen. Dat kan, wat de prijsvorming betreft, een steun zijn voor de eigen producenten.

De basisdoelstellingen van de marktordening moeten behouden blijven binnen het GVB: een evenwicht tussen vraag en aanbod, een minimuminkomensgarantie voor producenten en het verbeteren van de concurrentiepositie van de Europese visserij op de wereldmarkt.

Het GVB wordt best geïntegreerd in het maritiem beleid. Zo kan rekening worden gehouden met de visserij als wordt gekeken naar een ruimtelijke ordening op zee. Het recht op vissen moet daarbij duidelijk gedefinieerd en bewaard worden. Integratie betekent ook dat multifunctionaliteit van vissersvaartuigen mogelijk is. Naast visserij kunnen vaartuigen dan ook worden ingezet voor milieubeheer, toerisme enzovoort.

De SALV vraagt een goede communicatie tussen wetenschap, beleidsmakers en de vissers, zodat duidelijk is op welke basis het beleid gesteund is. De inbreng van ervaring en kennis van de vissers is heel belangrijk. De huidige manier van dataverzameling als basis voor beleidsvorming wordt best geëvalueerd en herzien.

Het structuurbeleid en de openbare financiële ondersteuning is ook een kernpunt van de hervorming. Voor heel wat oude vaartuigen wordt best aan vervangingsnieuwbouw gedacht. Dat is belangrijk in het kader van de duurzame ontwikkeling van de Europese visserij. Er dient ook rekening gehouden te worden met jonge starters binnen de visserij en aquacultuur.

Overeenkomsten met ontwikkelingslanden worden best afgestemd op hun noden wat betreft lokale voedselbevoorrading en lokaal milieubeheer.

Volgens de SALV is voor aquacultuur een rol weggelegd in de eigen EU-bevoorrading, maar aan dezelfde voorwaarden als de visserij.

IV. BESPREKING

1. Regionalisering

De heer *John Crombez* verwijst naar de uiteenzettingen, waarin veel aandacht wordt besteed aan de leefbaarheid van de vloten in de toekomst. Daarbij komt de regionalisering van het visserijbeleid aan bod. In het jaarverslag van de SALV staat ook dat het aflijnen van de prijscomponenten en de traceerbaarheid en opvolgbaarheid van de producten interessante uitdagingen zijn. Dat betekent dat een kleine vloot met middelgrote schepen zeer leefbaar is, op voorwaarde dat die niet wordt weggeduwd door import aan niet-concurrentiële voorwaarden. Is het overhevelen van meer bevoegdheden over de invulling van de quota naar regio's en lidstaten een redelijke piste, om ervoor te zorgen dat het visserijbeleid kan afgestemd worden op de kenmerken van de locaties? In Vlaanderen worden 400 mensen rechtstreeks tewerkgesteld door de sector en 5000 onrechtstreeks. De kusthavens aan de Noordzee hebben specifieke kenmerken, bijvoorbeeld de technische knowhow van herstellingen en het zeer goed opgeleide personeel. Is het mogelijk dat in de toekomst een regionaal model de vertrekbasis is voor het beleid en niet een algemene beperking van de vloot en de quota wordt opgelegd?

Volgens de heer *Joost Paardekooper* heeft het lanceren van het idee van regionalisering te maken met het zoeken naar een adequatere manier voor het ontwikkelen van zowel het proces van beleidsvorming als de uitvoering van het beleid. Er is nog niet afgebakend wat daar onder zou moeten vallen. Een belangrijk element in elke regionaliseringsdiscussie is

de vraag wat mogelijk is. Het conserveringsbeheer is een exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie. Dat kan niet zomaar worden overgedragen aan individuele lidstaten of een regionaal orgaan. De vraag is hoe het beleid zich beter kan aanpassen aan de regionale omstandigheden, inclusief elementen als het vervolg van de visserijactiviteiten in de keten, een betere visserijstrategie ten opzichte van import, zelfvoorziening enzovoort.

Volgens de heer *Emiel Brouckaert* is de betrokkenheid van de lidstaten heel belangrijk, maar het is ook belangrijk om te kijken naar de markten van de regio's en na te gaan of een minibehoor op regionale basis mogelijk is.

De heer *Marc Welvaert* geeft aan dat de regionalisering vertrekt van regio's waar gevestigd wordt. De Noordzee is een voorbeeld, en alle lidstaten die actief zijn in de Noordzee worden betrokken bij de regio. De focus ligt dus niet zozeer op de lidstaten. Het gaat dus om een bijkomend niveau, wat het niet eenvoudig maakt als beslissingen genomen moeten worden. De Vlaamse vloot is wel klein, maar actief in veel Europese wateren, waar verschillende RAC's actief zijn en verschillende lidstaten betrokken zijn. Beslissingsmacht bij de regio's leggen, zou voor Vlaanderen geen vereenvoudiging betekenen.

De *minister-president* benadrukt dat door de regionalisering de besluitvorming complexer wordt, aangezien er dan nog een niveau wordt toegevoegd. De bevoegdheden van de lidstaten inzake TAC's en quota blijven best behouden. Als het beheer geregionaliseerd zou worden, rijst het probleem dat er verdragsrechtelijk onvoldoende basis voor is. Er moet dus goed gekeken worden wat juridisch mogelijk is.

De regionale adviesraden zijn volgens de minister-president organen waarmee verder gewerkt moet worden. Ook de Nederlandse minister blijkt op dezelfde lijn te zitten om verder te werken met de RAC's.

Een belangrijk element hierbij is volgens de minister-president de ketenbenadering. We hebben te maken met een kostbaar en kwalitatief hoogstaand product. De ketenbenadering moet verder onder de loep genomen worden, om eerlijke prijzen voor een heerlijk product te realiseren en te bewaken. Er zijn voorstellen voor minimumprijzen, waar niet iedereen enthousiast over is.

Bij regionalisering moet goed gekeken worden waarover het gaat, of er een verdragsrechtelijke basis voor is, of de situatie niet complexer wordt en of de rol van de regionale adviesraden wordt behouden.

2. Visserijonderwijs

Er werd al gesteld dat er zonder vis of zonder visserijvaartuigen geen visserij is. De heer *Stefaan Sintobin* voegt daar nog aan toe dat er zonder vissers ook geen visserij is. Wat is de visie van de sprekers op het visserijonderwijs?

De heer *Joost Paardekooper* licht toe dat het visserijbeleid geen competentie heeft op sociaal gebied. Het sociaal beleid is dus een nationale bevoegdheid of ligt bij andere commissarissen. Dat maakt het ingewikkeld om in het GVB de sociale dimensie op te nemen. De nieuwe Commissaris heeft niettemin duidelijk gesteld dat zij veel meer aandacht wil besteden aan de sociale dimensie. Dat gaat dan niet enkel over de werkgelegenheid, maar ook over de veiligheid aan boord en de harmonisatie van diploma's en betere onderwijsvoorzieningen. Het visserijberoep is door het veiligheidsaspect en de salarissituatie voor een aantal vissers niet meer interessant. De Commissaris heeft duidelijk aangegeven dat zij, samen met de lidstaten, een aantal initiatieven wil overwegen.

De heer *Marc Welvaert* licht toe dat er dit schooljaar veel meer inschrijvingen waren voor het eerste jaar visserijonderwijs, wat positief is. Maar er is wel veel concurrentie van de baggersector, die heel wat mensen onttrekt aan de visserijsector.

De *minister-president* vult aan dat uit de evolutie van het visserijonderwijs de noodzaak van een bredere opleiding, met aandacht voor management, veiligheid en andere elementen, gebleken is. Mensen die de opleiding volgen, moeten ook buiten de visserijsector terechtkunnen. Dat heeft voor- en nadelen, zeker als bijvoorbeeld vanuit de baggersector financieel interessante voorstellen komen. We moeten dit in de gaten houden, want vissen zonder vissers is niet mogelijk. De markt speelt, maar de *minister-president* hoopt dat door bijkomende ondersteuning mensen naar de visserijsector geleid kunnen worden.

3. Aquacultuur

Er wordt volgens de heer *Stefaan Sintobin* al enkele jaren ingezet op aquacultuur, maar daar zijn nog bitter weinig resultaten van te merken.

Op wetenschappelijk vlak zijn er veel initiatieven rond aquacultuur en ook op zee waren er projecten. De heer *Marc Welvaert* stipt ook aan dat er initiatieven zijn om de sector meer te betrekken bij aquacultuur. Er is een project om de afstand tussen de wetenschap en de sector te verkleinen, want het is niet evident om iets nieuw te beginnen.

Het gaat volgens de *minister-president* steeds om rentabiliteit, want bepaalde kosten, zoals energie, zijn heel belangrijk. Er zijn een aantal pilootprojecten, want aquacultuur is zeker op langere termijn de toekomst. Maar er moet nog een lange weg worden afgelegd.

4. Subsidies

Subsidies en de publieke middelen die naar de visserijsector gaan, zijn volgens de heer *Stefaan Sintobin* een belangrijk element van de discussie. Net zoals voor de landbouwsector vraagt de publieke opinie zich soms af of al die middelen wel naar de visserijsector moeten gaan. De spreker vraagt naar de visies over de toekomst van de subsidies en wat de hervorming hiervoor zal betekenen.

Als het over vervangingsnieuwbouw gaat, wat voor de duurzaamheid van de Europese en Vlaamse visserij noodzakelijk is, is er volgens de heer *Emiel Brouckaert* steun noodzakelijk. Dat geldt ook voor jonge starters, zowel in de visserij als de aquacultuur.

Op Europees niveau, waar bijkomende middelen ook niet voor het grijpen liggen, zal het totaalbedrag voor subsidies aan de zeevisserij niet onmiddellijk stijgen. Het is voor de *minister-president* zonneklaar dat meer moet worden ingezet op innovatie. Het subsidiëren van vervangingsinvesteringen is voor sommige lidstaten blijkbaar niet evident, maar het hangt wel samen met het streven naar duurzame visserij, nieuwe vistechnieken en nieuwe vaartuigen. De subsidies moeten voor de *minister-president* behouden blijven en maximaal georiënteerd worden – zoals in Vlaanderen is gebeurd – in de richting van duurzame vistechnieken.

De heer *Joost Paardekooper* stipt aan dat de Commissie openstaat voor voorstellen over hoe de subsidies er in de toekomst zouden moeten uitzien. Er bestaan natuurlijk wel een aantal ideeën over. Innovaties, zowel naar selectiviteit, energiezuinigheid enzovoort, die de doelstellingen van het visserijbeleid ondersteunen zijn belangrijk bij de subsidies. Men heeft het dan over ‘smart green subsidies’. In het huidige visserijfonds is een speciale as, as 4, ontwikkeld voor de ontwikkeling van kustgemeenschappen in het kader van het visserijbeleid. De eerste tussentijdse evaluaties laten zien dat het een positieve ervaring is. Volgens de Commissaris moet dit idee onder de aandacht blijven. Over nieuwbouw- en vervangingssteun is de Commissaris ‘very reluctant’, zeer terughoudend.

5. Prijzen

De prijzenproblematiek werd al aangestipt. Het prijsobservatorium is weliswaar een federale bevoegdheid, maar speelt volgens de heer *Stefaan Sintobin* wel een rol in het debat. De spreker vraagt wat meer toelichting bij de relatie tussen de visserijsector en de publieke opinie.

De *minister-president* heeft steeds de mening verkondigd dat een goed functionerend prijsobservatorium op federaal niveau een goed initiatief is. Maar als het niet wordt opgestart of niet goed functioneert, moet bekeken worden of we dat op Vlaams niveau kunnen overnemen.

6. Overcapaciteit

De heer *Marc Vanden Bussche* verwijst naar de uiteenzetting van de heer Brouckaert, die stelde dat de Vlaamse vloot de minimumdrempel benadert. Is dat een minimumdrempel om nog concurrentie te kunnen garanderen? Is er vrees voor een monopoliepositie? Is dat een minimumdrempel om de vismijnen in stand te houden? Of is het een minimumdrempel om de vissersjongens aan het werk te houden?

De basis voor de minimumdrempel is het socio-economische gewicht van de sector, verduidelijkt de heer *Emiel Brouckaert*.

Men spreekt over overcapaciteit, maar het is voor de *minister-president* duidelijk dat Vlaanderen zijn deel van de capaciteitsreductie heeft gedaan. Als de vloot nog verder wordt afgebouwd, stelt die niets meer voor. Als Europa van mening is dat er nog overcapaciteit is en de vloot verder moet worden afgebouwd, neemt Vlaanderen dat aan, maar bij ons kan de vloot niet verder worden afgebouwd. We hebben al inspanningen geleverd en de minimumdrempel is bereikt. De capaciteit verder afbouwen, betekent het einde van de Vlaamse vloot, wat niet de doelstelling is van de minister-president.

De heer *Bart Caron* wijst nog op de belangrijke inspanningen om de vloot te reduceren, want die is meer dan gehalveerd. Is België op dat vlak een betere leerling van de klas dan andere lidstaten? Elke sector moet een bepaalde schaal behouden om economisch goed te kunnen functioneren. Maar als kleine staat in een groter verband is dat misschien moeilijk.

De heer *Joost Paardekooper* verwijst naar de huidige Belgische vloot die bestaat uit 89 vaartuigen. Griekenland had een vloot van 22.000 vaartuigen, die gereduceerd is tot 17.000. Heeft Griekenland het beter gedaan de voorbije tien jaar? Het zijn gemiddeld erg kleine vaartuigen en er is een andere visserijsituatie, dus het is moeilijk om een afweging te maken.

De analyse in het groenboek is dat er overcapaciteit is voor de Europese vloot. Dat is een heel generieke stelling. In een studie wordt geanalyseerd waar de overcapaciteit precies geïdentificeerd kan worden. Alle lidstaten hebben de verplichting om jaarlijks te rapporteren over de verhouding tussen de vlootcapaciteit en de beschikbare vangstmogelijkheden. Niet alle lidstaten rapporteren even precies, ondanks de duidelijke richtlijnen. Wat meer openheid van de lidstaten kan ervoor zorgen dat de overcapaciteit nauwkeuriger geduid kan worden.

De cijfers van de vlootreductie van de voorbije tien jaar staan natuurlijk ook in relatie met de bestanden. De Nederlandse en Belgische vloot hebben zware tijden doorgemaakt vanwege de slechte staat van de schol- en tongbestanden in de Noordzee. Dat heeft natuurlijk repercussies op de capaciteit en de overcapaciteit.

De heel kleine vloot van België is wel een unieke situatie. Die specifieke situatie geldt bijna nergens anders in Europa, vult de heer Paardekooper aan. Er zijn in Europa wel bepaalde vlootsegmenten die heel klein worden en dus in dezelfde situatie verkeren, maar als lidstaat is het een unieke situatie en het is begrijpelijk dat België wil dat daarmee op een of andere manier rekening wordt gehouden.

7. Specificiteit Vlaamse vloot

De heer *Jos De Meyer* vraagt wat Vlaanderen betekent binnen het Europees visserijbeleid. Kunnen we, gezien onze specificiteit, een bemiddelende rol spelen binnen Europa?

België is een van de 27 lidstaten, verduidelijkt de *minister-president*. Met het Belgische voorzitterschap van de EU hebben we een unieke kans. De hervorming van het GVB zal evenwel niet afgerond kunnen worden tijdens het Belgische voorzitterschap. Als de regionalisering wordt doorgezet en we kijken naar het aantal lidstaten dat per regio actief is, zou onze impact wel eens kunnen verminderen. Onze vloot wordt in veel wateren ingezet, dus door die regionalisering vermindert mogelijk onze invloed.

8. Relatie buurlanden

De heer *Bart Caron* stelt dat een van de problemen de directe druk is van de buurlanden en de havens die dicht in de buurt liggen, bijvoorbeeld in Noord-Frankrijk. Is er ook bilateraal overleg met een aantal lidstaten, bijvoorbeeld Nederland, Groot-Brittannië en Frankrijk? Levert dat een meerwaarde op om onze positie in het Europese debat kracht bij te zetten?

Met Nederland zijn er goede contacten, licht de *minister-president* toe. Niet over alle punten is de visie gelijklopend, maar er wordt maximaal afgestemd. Recent was er nog een overleg van de topambtenaren, om er zeker van te zijn dat tijdens het Belgische voorzitterschap alles vlot verloopt. Ook met de voorzitter van de commissie Visserij van het Europees Parlement werd contact opgenomen. Met Frankrijk gebeurt dit ook. De bilaterale contacten worden maximaal gebruikt, in het belang van de Vlaamse vloot en om op Europees niveau een ernstige bijdrage te leveren. Dat is enkel mogelijk dankzij de kennis en knowhow van de administratie.

De voorzitter,

Jos DE MEYER

De verslaggever,

Bart CARON

Gebruikte afkortingen

DG-MARE	Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries
EU	Europese Unie
GVB	Gemeenschappelijk Visserijbeleid
ITQ	individual transferable quota
ngo	niet-gouvernementele organisatie
MSY	maximum sustainable yield
RAC	Regional Advisory Council
SALV	Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij
TAC	total allowable catches
TWV	Technische Werkcommissie Visserij van de SALV
VN	Verenigde Naties